

#### BRIEFWISSELING VAN JAN FRANS WILLEMS EN HOFFMANN VON FALLERSLEBEN.

Bij haar onderzoekingen in verband met het ontstaan van de Vlaamse Beweging, vond Ada Deprez door een gelukkig toeval in de Universiteitsbibliotheek van Tübingen, acht verloren gewaande brieven van Jan Frans Willems, de voorman van de Vlaamse Beweging in het begin van de vorige eeuw, die hij in de jaren 1836-1843 schreef aan Hoffmann von Fallersleben. In de Stedelijke Bibliotheek van Rotterdam ontdekte ze nog een negende brief. Samen met de aan deze geschriften korresponderende brieven van Hoffmann, heeft Mejuffrouw Deprez de hele briefwisseling nu ingeleid, gerangschikt, toegelicht en uitgegeven, waardoor enkele interessante gegevens aan het licht kwamen.

Bijna de helft van het boekje bestaat uit aantekeningen. We vinden hierin verspreid een bijzonder goed gedocumenteerd overzicht van de literaire bedrijvigheid in de Nederlanden in de tijd van de romantiek. Dat Hoffmanns belangstelling zich tenslotte toespitste op een professoraat in Gent, wordt begrijpelijk als we kennis nemen van de teleurstellingen die hij in Noord-Nederland ondervond, van zijn wankele positie aan de Universiteit van Breslau, en van de hartelijke steer die de Zuidnederlandse filologie kenmerkte, waar, met Willems als auctor intellectuelis, entusiast en ijverig gespeurd werd naar Nederlandstalige teksten uit het verleden, om het groeiende Vlaamse besef in het heden te versterken en te verdiepen. Nog afgezien van de betekenis van zo'n volledige briefwisseling over filologische (en persoonlijke) plannen en problemen voor de literatuurgeschiedenis, is het hier gepubliceerde van belang om de vertrouwelijke toon tussen beide korrespondenten. Te gemakkelijk wordt het verleden geschiedenisstof. Mejuffrouw Deprez is erin geslaagd iedere duistere passage en iedere zinspelning op of vermelding van personen en situaties zo toe te lichten, dat een stukje verleden voor ons levend wordt.

Deze studie verscheen vorig jaar als nummer IV in de reeks *Studia Germanica Gandensia*; nu als deel I van de geschriften uit het Seminarie voor Nederlandse Literatuurstudie van de Rijksuniversiteit te Gent.

I. van Alphen

„Briefwisseling van Jan Frans Willems en Hoffmann von Fallersleben“ (1836-1843), met een inleiding en aantekeningen uitgegeven door Ada Deprez. Gent 1963.

□

#### DE NEERLANDISTIEK AAN BUITENLANDSE UNIVERSITEITEN.

De tweede aflevering van *Neerlandica extra muros*, het contact- en inlichtingenblad van de werkkommissie van hoogleraren en lektoren in de neerlandistiek aan buitenlandse universiteiten, bevat veel interessante gegevens over het Nederlands onderwijs buitengaats. De belangrijkste hiervan zijn o.i.:

- Op 9, 10 en 11 september van dit jaar wordt in het Paleis voor Kongressen in Brussel het tweede kolloquium van hoogleraren en lektoren in de neerlandistiek aan buitenlandse universiteiten georganiseerd.

- Na ruim tien jaren is het Nederlands onderwijs aan de Johan Wolfgang Goethe Universiteit te Frankfurt a.d. Main weer op gang gekomen: lector is Lic. J. Wilmots uit Hasselt. Ook aan de universiteit van Giessen werd een lector Nederlands aangesteld. Door de benoeming van Drs. A. van Seggelen is de voortgang van de Nederlandse cursus aan de universiteit van Straatsburg gewaarborgd. De bekende ambassadrice voor onze cultuur in Zweden, mejuffrouw Dr. Martha Muusses, heeft haar functies in Stockholm en Uppsala overgedragen aan de jonge Amsterdamse neerlandist Drs. J. de Rooy. Sinds kort is het aantal Amerikaanse universiteiten met onderwijs in de Nederlandse taal met drie toegenomen: de John Hopkins Universiteit in Baltimore met Dr. P. Tax als docent, de Universiteit van Californië in Berkeley met J. van Asselt M.A. als lector en de Universiteit van Florida te Gainesville, waar E. Krispijn M.A. als assistent-professor werkzaam is.

- Een konkluzie die de werkkommissie getrokken heeft uit een enquête bij de buitenlandse neerlandisten luidt: „...dat een onderwijs op wetenschappelijk niveau in de Nederlandse taal- en letterkunde aan buitenlandse universiteiten, zeker in naburige landen als Frankrijk en Engeland, wel degelijk mogelijk is en dat er dan ook voldoende belangstelling van de zijde der studenten voor bestaat, zodra er aan een universiteit een leerstoel voor dit vak aanwezig is. Dit is ook de reden, waarom bij onderhandelingen op cultureel gebied met ons derde buurland, Duitsland, als punt van primordiaal belang ons inziens op de stichting van een of meer volwaardige leerstoelen in de neerlandistiek in de Bondsrepubliek moet worden aangedrongen.“ Naar bekend is, zal naar alle waarschijnlijkheid in de loop van 1964 en 1965 twee ordinariaten Nederlands in West-Duitsland toegestaan worden, nl. in Keulen en Munster. - Mevr. Dr. Olga Krijtova, een Tsjechische, lector voor Nederlands te Praag (opvolgster van Prof. Dr. Frans Kalda, die aan drie Tsjecho-Slowaakse hogescholen Nederlands doceerde) heeft samen met Prof. Trnka een leerboek voor de Nederlandse taal en met Prof. Polisky een „Inleiding tot de studie van de Nederlandse cultuurgeschiedenis“ samengesteld. Ze heeft een reeks vertalingen op haar naam staan; o.a. werk van W. van Maanen, T. de Vries, A. v. Schendel en J. Presser. Ze schreef daarnaast inleidingen tot vertalingen door anderen